

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

cēsis
LATVIJAS
KULTŪRAS
GĀLĪSPĀSĒTA

NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA
SAGLABĀŠANAS UN POPULARIZĒŠANAS PASĀKUMS

JAUNIEŠU ETNO DIENAS 2023

8.09.-10.09.
CĒSĪS UN DRABEŠOS

ETNODIENU 2023 NORISES PLĀNS

— Visas nodarbības sestdien noritēs paralēli trīs grupās —

PIEKTDIENA, 08.09., CĒSIS

- 18:00 Ierašanās, iekārtošanās naktsmitnē
- 18:30 Orientēšanās spēle Cēsīs
- 20:30 Vakariņas
- 21:00 Atklāšana un danču vakars

SESTDIENA, 09.09., DRABEŠU MUIŽA

- 08:30 Brokastis
- 09:30 Darbnīca Nr1. Drabešu muižas Amatu mājā
- 11:00 Darbnīca Nr.2 Meistarklase
- 12:30 Darbnīca Nr.3 Katrīna Dimanta - pieredze un dziedāšana
- 14:00 Pusdienas
- 15:30 Darbnīca Nr.4 Muzikantu saspēle ar Kevinu Ziemeli
- 17:00 Darbnīca Nr.5 Aktiermeistarība un skatuves runa ar Janu Herbstu
- 18:30 Darbnīca Nr.6 Meistarklase
- 20:00 Vakariņas
- 21:00 Danču vakars Cēsu koncertzāles Kamerzālē

SVĒTDIENA, 10.09., CĒSIS

- 09:00 Brokastis
- 10:00 Ekskursija
- 12:00 Pusdienas
- 13:00 Noslēguma koncerta mēģinājums
- 15:00 Noslēguma koncerts Cēsu koncertzāles Izstāžu zālē

Ne visiem folkloras interesantiem, izzinātājiem, folkloras kopu dalībniekiem, muzikantiem utt. ir iespēja apmeklēt teicējus un apgūt dziesmas tieši no viņiem. Arī bibliotēkas un arhīvus apmeklēt klātienē ne vienmēr ir iespējams. Tieši tādēļ nākamā vieta, kur meklēt tautas mūzikas un folkloras materiālus ir digitālās arhīvi. Tās ir uzticamas krātuves, kur glabājas folkloras materiāli, kuri nu ir pieejami no jebkuras pasaules vietas, jebkurā laikā. Veidojot repertuāru 2023. gada Etnodienām, arī mēs ņemām talkā šīs digitālās krātuves.

DIGITĀLĀS PLATFORMAS

<https://garamantas.lv/> - Latviešu folkloras krātuves digitālais arhīvs. Viens no lielākajiem digitālajiem arhīviem Eiropā ar vairāk nekā 3 miljoniem vienību.

<https://tradarhivs.lv/> - Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas tradicionālās mūzikas digitālais arhīvs. Šī vieta ir paredzēta lai ērti un ātri piekļūtu JVLMA tradicionālās mūzikas arhīvam, klausītos vēsturiskus tradicionālās mūzikas ieskaņojumus un redzētu video ierakstus ar teicējiem un tautas muzikantiem.

<https://lndb.lv/> - Latvijas Nacionālā digitālā bibliotēka

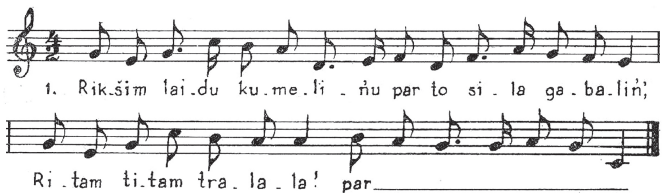
<https://tunearch.org/> - The Semantic Index of North American, British and Irish traditional instrumental music with annotations, formerly known as The Fiddler's Companion. Ziemeļamerikas, britu un īru tradicionālās instrumentālās mūzikas semantiskais indekss ar anotācijām, kas agrāk bija pazīstams kā "vijolnieka/spēlmaņa" kompanjons

Un viena lapa nelielai izklaidei: <https://saliectautasdziesmu.garamantas.lv/>
Varat uzrīkot mazu sacensību, kuram izdodas panākt labāku rezultātu.

RIKŠIM LAIDU KUMELIŅU

Rikšim laidu kumeliņu
Par to sila gabaliņu
Ritam – titam – tra la la
Par to sila gabaliņu

Ka es savu ligaviņu
Vēl atrastu neguļam

Ja tu guli ligaviņa
Manis dēļ necelies

Pats zināju to stelliņu
Kur ielaisti kumeliņ.

Pats zināju to vadzīti,
Kur pakārti cepurīt.

Pats zināju to maliņu
Kur man ieti klātguļēt.

<https://gramatas.lndb.lv/periodika2-viewer/?lang=fr#panel:pp|issue:698026|article:DIVL426|page:203>

Emilis Melngailis, Latviešu mūzikas folkloras materiāli III, 1953. Informācija par teicēju: Strožas Anna, dz. 1873.g. Raunas Ķepiņās, pierakstīja E.Melngailis 29.01.1931., Raunā

BALTA ĶĒVE, SKAISTA SIEVA

Balta ķēve, skaista sieva trādi rallallā
Tā ir vīra nelaimīte trādi ra-la-la-la-la 2x

Balta ķēve jāpucē
Skaista sieva jāvaktē

Ķēve mira, sieva sprāga
Abas vienu labumiņu
Ķēvi raku kalniņā
Sievu purva maliņā

Ķēvei pirku zelta krustu,
Sievai vecu pavārnīcu

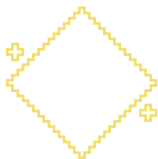
Jauns ar jaunu tā gulēja
Ūdens cauri netecēja
Vecs ar vecu tā gulēja,
Žīds ar kuili cauri lēca

https://jvlma.tradarhivs.lv/link/JVLMMA_TMC_053_18

Informācija par teicējiem: Zenta Korņilova, Alma Irbe, Alūksne, 1993.02.02
Māra Jansona Tautas mūzikas centra ierakstu kolekcija [1990-1997]

REIZ SAIMNIEKS KLĒTI BŪVĒJA

Kāds saimnieks klēti būvēja, kur meitām gulēt vasarā.
Bet velns šo joku redzēja un puīšus klēti ielaida.

Nu klēti kņada briesmīga, tur gultas čīkst un lūpas švikst.
Bet velns, aiz mazā lodziņa, no priekiem asti skurina.
Tā priecājās šī jaunība, kas velnam prieku darīja.

<https://garamantas.lv/lv/record/372711/Reiz-saimnieks-kleti-buveja>

Informācija par teicējiem: Nezināmi teicēji, Bauskas novads, 1965.gads, 19. zinātniskā ekspedīcija Lietuvā un Bauskas rajonā

LOBS BIJA PUIKA MYUSU JEZUPS

Lobs bej puika myusu Jezups,
Tikai moza augumeņ. 2x

Pajam pudeļonku torbā,
Ropjas meļnam mugorā.

Cimā brauc pi Madaļonkys
Parunot par preceibom.

Madaļonka soka, jā, tfū,
Rupuc's grib jau precātis.

Lobs bej puika myusu Jezups,
Tikai moza augumeņ.

<https://garamantas.lv/lv/record/370474/Lobs-bija-puika-myusu-Jezups>

Informācija par teicējiem: Pušmucovas etnogrāfiskais ansamblis "Olūti", 1987, Pušmucova, Pušmucovas pagasts, Ludzas novads

O, MARIANNA

https://jvlma.tradarhivs.lv/link/JVLMA_D_12_07

Informācija par teicējiem: Smiltenes kapela, Folkloras
sariņojums Dailes teātri 1978 – kapelas, Rīga,
1978.10.14

Vārds ņemti no Kaktu balles muzikantu krājuma un pierakstīti kā tos dzied Emīls Zonne

Ai putniņi ai putniņi pie Liepājs ezera
Kad jūs tās astes paceļat, tad forši izskatās
/piedz. ik pēc divrindes/
O Marianna Tu sēdi vannā
Un neskaties kā puīši mazgājas
Ai Monika ai Monika kad gultā guli tu
Man iet tāpat kā putniņiem pie Liepājs ezera
Tur krogā logi izgaismoti svecēm ram tai rīdi rā
Un iekšā tirgojas ar precēm ram tai rīdi rā
Tur vecais tirgojas ar alu ram tai rīdi rā
Un vecene ar otru galu ram tai rīdi rā
Tam krodzniekam bij piecas meitas ram tai rīdi rā
Un visām piecām raibas kleitas ram tai rīdi rā
Tā pirmā bija gara Līza ram tai rīdi rā
Un tā pa naktīm gultā mīza ram tai rīdi rā
Tā otrā bija resnā Lavīz ram tai rīdi rā
Un tai uz vēder drukāj avīz ram tai rīdi rā
Tā trešā bija Milda Siliņ ram tai rīdi rā
Un tai uz lūpas maz maz villiņ ram tai rīdi rā
Tā ceturta bija Andra Baķis ram tai rīdi rā
Un nemīl to ne suns ne kaķis ram tai rīdi rā
To piekto nesauksim pie vārda ram tai rīdi rā
Jo tai līdz ceļiem gara bārda ram tai rīdi rā
Un lai tā paliek nevainīga ram tai rīdi rā
Uz viņa mucas sēdēdama ram tai rīdi rā
Uz beigam piedziedājumam otrajā daļā paralēli dziedāja 2 variantus
O Marianna Tu sēdi vannā
Un neskaties kā puīši mazgājas/Un esi mana sapņu meitene

JOHN RHYAN'S POLKA

PIERAKSTIEM UN IDEJĀM

https://tuneearch.org/wiki/Annotation:John_Ryan%27s_Polka

Īru polka

Tautā zināma arī kā "Titānika polka", jo tiek spēlēta filmā ar tādu pašu nosaukumu.